

Atezolizumab

Atezolizumab: Polish

Atezolizumab (Tecentriq®) jest lekiem stosowanym w immunoterapii. Używany jest w leczeniu różnych rodzajów nowotworów.

Czym jest atezolizumab (Tecentriq®)?

Atezolizumab jest lekiem stosowanym w immunoterapii. Nazywa się go także inhibitorem punktów kontrolnych. Podane tutaj informacje najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o rodzaju nowotworu, na który cierpi dana osoba.

Zanim pacjent wyrazi zgode na leczenie, lekarz ma obowiązek poinformować go o tym leczeniu i możliwych skutkach ubocznych.

Jak podaje się atezolizumab

Atezolizumab podaje się w trybie ambulatoryjnym. Może być on podawany samodzielnie lub z innymi lekami przeciwnowotworowymi.

Zazwyczaj podczas leczenia pacjent spotyka się z:

- onkologiem,
- pielęgniarką specjalistą,
- specjalistą farmaceutą.

W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Przed dniem lub w dniu każdorazowego podania leku pielęgniarka lub pracownik laboratorium może pobrać od pacjenta próbkę krwi. Robi się to, aby sprawdzić, czy leczenie jest dla pacjenta bezpieczne.

Przed rozpoczęciem leczenia pacjent widzi się z lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą. Rozmowa dotyczy wyników badania krwi oraz samopoczucia pacjenta. Jeśli wyniki badania krwi są prawidłowe, zespół farmaceutyczny przygotowuje lek.

Atezolizumab podaje się w formie kroplówki (wlewu dożylnego).

Pielęgniarka zazwyczaj podaje atezolizumab przez:

- kaniule – krótką, cienką rurkę wprowadzoną do żyły w ramieniu lub dłoni,
- cewnik centralny – cienką rurkę wprowadzoną podskórną do żyły w klatce piersiowej,
- cewnik centralny wprowadzony obwodowo – cienką rurkę wprowadzoną do żyły w ramieniu, a stamtąd do żyły w klatce piersiowej,
- wszczepialny port (port naczyniowy) – dysk umieszczony pod skórą w klatce piersiowej lub ramieniu i prowadzący do żyły w klatce piersiowej.

Za pierwszym razem podanie leku trwa godzinę. Jeśli nie pojawią się żadne problemy, za każdym kolejnym razem lek można podawać przez 30 minut.

Przebieg leczenia

Sposób podawania atezolizumabu zależy od rodzaju nowotworu. Lek ten można przyjmować co 2, 3 lub 4 tygodnie. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta omawia z pacjentem plan leczenia.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Przedstawiamy również niektóre z rzadziej pojawiających się skutków ubocznych. Opisane tutaj leczenie może nadmiernie pobudzać układ odpornościowy. Bez szybkiego przeciwdziałania może to mieć poważne skutki uboczne.

U danego pacjenta mogą wystąpić niektóre z opisanych tutaj skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niego one wszystkie. Pacjent może doświadczyć pewnych skutków ubocznych, również tych rzadziej występujących, które nie są tu wymienione.

Inne rodzaje leczenia nowotworu mogą wywołać inne skutki uboczne. Jeżeli pacjent jest również poddawany innemu leczeniu onkologicznemu, może mieć inne skutki uboczne.

Nie należy próbować zwalczyć skutków ubocznych samemu. O zaobserwowanych skutkach ubocznych należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę. Mogą oni:

- przepisać leki, które pomogą ograniczyć niektóre ze skutków ubocznych;
- udzielić informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych.

Ważne jest, aby przyjmować leki ściśle według zaleceń. Dzięki temu jest bardziej prawdopodobne, że będą skuteczne.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą mieć poważne skutki uboczne. Czasami mogą być one zagrożeniem dla życia. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta może wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danej osoby.

Później występujące skutki uboczne

Opisane tutaj leczenie może mieć również skutki uboczne, które wystąpią po jakimś czasie. Mogą one ujawnić się kilka tygodni, miesięcy czy nawet ponad rok po zakończeniu leczenia.

W razie wystąpienia objawów lub skutków ubocznych podczas leczenia lub po jego zakończeniu należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy. Skutki uboczne mogą mieć poważne konsekwencje, jeśli nie będą leczone.

Karta ostrzegawcza pacjenta

Pacjent otrzyma również kartę z informacjami o jego leczeniu. Ważne jest, aby podczas leczenia i po jego zakończeniu nosić tę kartę przy sobie. Należy okazać ją każdemu lekarzowi lub innemu pracownikowi opieki zdrowotnej opiekującemu się pacjentem.

Kontakt ze szpitalem

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta przekażą pacjentowi całodobowe numery do szpitala. Jeśli pacjent poczuje się źle lub będzie potrzebować porady, może zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Więcej informacji

Nie możemy wymienić wszystkich możliwych skutków ubocznych tego leczenia. Istnieją pewne rzadko występujące skutki uboczne, które nie zostały tutaj przedstawione. Szczegółowe informacje można znaleźć w elektronicznym Kompendium leków (eMC).

Skutki uboczne występujące podczas leczenia

Niektóre osoby mogą doświadczać skutków ubocznych w trakcie opisanego tutaj leczenia lub krótko po jego zakończeniu.

Reakcja alergiczna

Niektórzy pacjenci wykazują w trakcie leczenia reakcję alergiczną na opisany tutaj lek. Niektóre z możliwych objawów reakcji alergicznej:

- uczucie gorąca lub rozpalenie widoczne na twarzy,
- dreszcze,
- świąd,
- wysypka na skórze,
- zawroty głowy lub nudności,
- ból głowy,
- uczucie duszności lub świszczący oddech,
- obrzęk twarzy lub ust,
- ból pleców, brzucha lub w klatce piersiowej.

W trakcie leczenia pielęgniarka kontroluje stan pacjenta pod kątem ewentualnych oznak reakcji alergicznej. Jeśli pacjent poczuje się źle lub wystąpi u niego którykolwiek z powyższych objawów, powinien niezwłocznie poinformować o tym pielęgniarkę. W przypadku wystąpienia reakcji alergicznej personel medyczny może szybko wdrożyć odpowiednie leczenie.

Czasami reakcja występuje kilka godzin po zabiegu. W razie wystąpienia powyższych objawów lub złego samopoczucia po przyjeździe do domu pacjent powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany całodobowy numer telefonu.

Skutki uboczne związane z układem odpornościowym

Opisane tutaj leczenie może nadmiernie pobudzać układ odpornościowy. Może to powodować opisane poniżej skutki uboczne. Niektóre z nich występują rzadko. Ważne jest jednak, aby o nich wiedzieć.

Nie należy próbować zwalczyć tych skutków ubocznych samemu. W razie ich wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu, zawsze należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy.

Wpływ na płuca

Opisane tu leczenie może powodować zapalenie płuc. W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu którejkolwiek z poniższych zmian należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy:

- duszności,
- kaszel, który nie ustępuje,
- świszczący oddech,
- gorączka wynosząca ponad 37,5°C.

Jeśli wcześniej istniejące problemy z oddychaniem nasiliły się, również należy poinformować o tym lekarza. Pacjent może zostać skierowany na badania w celu sprawdzenia funkcjonowania jego płuc. W takiej sytuacji pacjent może być zmuszony przyjmować sterydy lub inne leki.

Wpływ na wątrobę

Opisane tutaj leczenie może wywołać zapalenie wątroby i wpływać na jej funkcjonowanie. Krew pacjenta będzie regularnie poddawana badaniom w celu kontroli tego aspektu. Jeśli badania krwi wykazą zmiany w funkcjonowaniu wątroby, pacjent może otrzymać sterydy.

Czasami zmiany dotyczące wątroby mogą być poważne. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregoś z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- zażółcenie skóry lub oczu,
- duża senność,
- ciemny mocz,
- niewyjaśnione sinienie lub krwawienie,
- ból z prawej strony brzucha,
- utrata apetytu.

Biegunka lub bóle brzucha

Pacjent może mieć biegunkę lub bóle brzucha. Opisane tutaj leczenie może również powodować zapalenie jelita grubego, które może być bardzo poważne.

Biegunka oznacza wydalanie większej niż zwykle ilości stolca (kału) lub oddawanie stolców wodnistych albo luźnych. Jeśli pacjent ma stomię, może ona być bardziej aktywna niż zwykle.

Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- pacjent wypróżnia się więcej niż 4 razy na dobę,
- nastąpił umiarkowany wzrost aktywności stonii,
- pacjent odczuwa nieprzyjemne skurcze żołądka,
- biegunka występuje w nocy,
- temperatura ciała pacjenta przekracza 37,5°C,
- w stolcu pojawia się krew lub śluz.

Niekiedy trzeba udać się do szpitala w celu otrzymania płynów w postaci kroplówki lub innych leków, np. sterydów.

Wpływ na trzustkę

Opisane tutaj leczenie może wpłynąć na funkcjonowanie trzustki. Aby sprawdzić, czy trzustka funkcjonuje prawidłowo, przeprowadza się regularne badania krwi. Jeśli badania krwi wykażą zmiany w funkcjonowaniu tego organu, lekarz może przepisać pacjentowi sterydy lub inne leki.

W razie wystąpienia podczas leczenia lub po jego zakończeniu poniższych objawów należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem:

- ostry ból w górze brzucha,
- nudności i wymioty.

Wpływ na nerki

Opisane tutaj leczenie może wywołać zapalenie nerek i wpływać na ich funkcjonowanie. Nie jest to często występujący skutek, ale może mieć poważne konsekwencje, jeśli nie zostanie poddany leczeniu. Aby sprawdzić, czy nerki funkcjonują prawidłowo, regularnie przeprowadza się badania krwi. Jeśli badania krwi wykażą zmiany w funkcjonowaniu nerek, pacjent może otrzymać sterydy lub inne leki.

Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy, jeżeli w czasie leczenia lub po jego zakończeniu wystąpią wymienione poniżej objawy:

- krew w moczu,
- rzadsze oddawanie moczu lub oddawanie mniejszej ilości moczu niż zwykle.

Podwyższony poziom cukru we krwi

Opisane tutaj leczenie może podnosić poziom cukru we krwi i zwiększać ryzyko cukrzycy. Krew pacjenta będzie regularnie poddawana badaniom w celu kontroli tego aspektu.

Objawy podwyższonego poziomu cukru we krwi to:

- pragnienie,
- potrzeba oddawania moczu częściej niż zwykle,
- uczucie większego niż zwykle zmęczenia.

Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregośkolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

Jeśli pacjent ma już cukrzyce, poziom cukru w jego krwi może być wyższy niż zazwyczaj. Żeby sobie z tym poradzić, może potrzebować porady i wsparcia swojego lekarza pierwszego kontaktu lub zespołu diabetologicznego.

Zmiany hormonalne

Opisane tutaj leczenie może wpłynąć na hormony. Hormony kontrolują wiele różnych procesów zachodzących w organizmie. W celu sprawdzenia poziomu niektórych hormonów pacjent będzie poddawany regularnym badaniom krwi. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregośkolwiek z poniższych skutków ubocznych w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- wzmożone pocenie się,
- przyrost lub utrata wagi,
- zawroty głowy lub omdlenia,
- wzmożone uczucie głodu lub pragnienia,
- utrata popędu seksualnego,
- częstsze niż zazwyczaj oddawanie moczu,
- bóle głowy, które nie ustępują,
- uczucie większego niż zwykle zmęczenia,
- wahania nastroju.

Pacjent może potrzebować leków kontrolujących poziomy hormonów.

Zmiany skórne

Opisane tutaj leczenie może powodować stan zapalny skóry. Zazwyczaj jest on łagodny, ale może mieć poważne konsekwencje, jeśli nie będzie leczony. Aby poradzić sobie z problemami skórnymi, pacjent może być zmuszony używać kremów albo przyjmować sterydy lub inne leki. Jeśli pacjent zauważy zmiany skórne w czasie leczenia lub po jego zakończeniu, powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany całodobowy numer telefonu. Zmiany skórne, które mogą wystąpić, to:

- wysypka lub grudki na skórze,
 - sucha lub swędząca skóra,
 - pojawienie się białych lub jaśniejszych plam na skórze.
- Aby chronić skórę przed słońcem, należy stosować krem przeciwsłoneczny z filtrem (co najmniej SPF 30). SPF oznacza wskaźnik ochrony przeciwsłonecznej. Należy też nosić odzież zakrywającą całe ciało i nakrycie głowy.

Pacjent powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod całodobowy numer telefonu, jeżeli wystąpi u niego którykolwiek z niżej wymienionych objawów:

- wysypka, który się powiększa,
 - pęcherze lub łuszczenie się skóry,
 - objawy grypopodobne, takie jak wysoka temperatura i ból stawów.
- Objawy te mogą wskazywać na poważną reakcję skórną, z którą natychmiast należy zgłosić się do szpitala.

Ból mięśni i stawów

Opisane tutaj leczenie może wywoływać ból lub osłabienie mięśni. Czasem występuje również sztywność, ból lub obrzęk stawów (zapalenie stawów). Jeżeli pacjent ma już problemy ze stawami, mogą się one nasilić. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- ból, który nie występował wcześniej lub który się nasilił,
- sztywność stawu, która nie występowała wcześniej lub która się nasiliła,
- opuchnięte stawy.

Pacjent może otrzymać sterydy lub inne leki, np. przeciwbólowe.

Wpływ na funkcjonowanie serca

Opisane tutaj leczenie może mieć wpływ na serce. Nie jest to częsty skutek uboczny, ale może mieć on poważne konsekwencje. Pacjent może zostać poddany badaniom w celu sprawdzenia funkcjonowania jego serca. Mogą być one wykonywane przed leczeniem, w jego trakcie i po nim.

Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregokolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- duszności,
- zawroty głowy,
- zmiany rytmu serca.
- opuchnięte stopy i kostki.

Objawy te mogą być także wynikiem innych chorób, ale ważne jest, aby zgłosić się na badanie do lekarza. Należy zadzwonić pod numer alarmowy 999, jeśli u pacjenta wystąpią poniższe objawy:

- ból w klatce piersiowej, uczucie ciężkości lub ucisku w klatce piersiowej,
- trudności z oddychaniem.

Jeśli objawy wywołane są przez opisane tutaj leczenie, pacjent może potrzebować sterydów. Przez jakiś czas jego stan może być monitorowany w szpitalu.

Wpływ na mózg i rdzeń kręgowy

Opisane tutaj leczenie może wywierać wpływ na mózg, wyściółkę mózgu i rdzeń kręgowy. Nie jest to częsty skutek uboczny, ale może mieć poważne konsekwencje. Należy natychmiast skontaktować się z lekarzem, jeśli podczas leczenia lub po jego zakończeniu pacjent:

- ma sztywną szyję,
- ma ból głowy,
- ma gorączkę lub dreszcze,
- wymiotuje,
- ma wrażliwe na światło oczy,
- jest zdezorientowany lub senny.

Jeśli objawy wywołane są przez opisane tutaj leczenie, pacjent może potrzebować sterydów lub powinien być monitorowany przez jakiś czas w szpitalu. Objawy te mogą być także wynikiem innych chorób, ale ważne jest, aby zgłosić się na badanie do lekarza.

Wpływ na tarczycę

Atezolizumab może powodować zwiększoną lub zmniejszoną aktywność gruczołu tarczycy. Jeżeli taki objaw wystąpi, można zastosować leki. Lekarz będzie kontrolował pracę tarczycy za pomocą regularnych badań krwi.

Uczucie zmęczenia (znużenia)

Uczucie zmęczenia jest częstym skutkiem ubocznym tej terapii. Nie należy się spieszyć i powinno się planować dni tak, aby mieć czas na odpoczynek. Niezbyt forsowne ćwiczenia, na przykład krótki spacer, mogą pomóc złagodzić uczucie zmęczenia.

Niekiedy uczucie zmęczenia jest spowodowane leczeniem mającym wpływ na gruczoły wytwarzające hormony. Jeżeli poziomy hormonów są niskie, pacjent może potrzebować uzupełniającej terapii hormonalnej.

Jeżeli podczas leczenia lub po jego zakończeniu zaistnieje któraś z poniższych sytuacji, należy skontaktować się z zespołem onkologicznym lub szpitalem:

- zmęczenie nasila się,
- pacjent czuje się słaby lub roztrzęsiony.

W razie odczuwania senności nie należy prowadzić pojazdów ani obsługiwać maszyn.

Wpływ na układ nerwowy

W rzadkich przypadkach opisane tutaj leczenie może wpływać na mózg i układ nerwowy. Tego rodzaju skutki uboczne mogą być łagodne na początku, lecz jeśli nie będą leczone, mieć poważne konsekwencje. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregoś z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

uczucie słabości, drętwienia lub mrowienia w rękach, nogach lub twarzy,

- ból głowy, który nie ustępuje,
- senność lub dezorientacja,
- kłopoty z poruszaniem się lub mówieniem,
- niewyjaśniony ból w innych częściach ciała.

W takiej sytuacji pacjent może być zmuszony przyjmować sterydy i inne leki.

Inne możliwe skutki uboczne

Brak apetytu

Opisane tutaj leczenie może mieć wpływ na apetyt. Nie należy martwić się w przypadku utraty apetytu trwającej jeden lub dwa dni. Jeśli jednak apetyt nie wróci po kilku dniach lub pacjent chudnie, należy powiedzieć o tym lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie. Mogą oni udzielić porad w tym zakresie: zalecić pacjentowi przyjmowanie suplementów diety lub napojów albo zasugerować zmianę diety lub zwyczajów żywieniowych.

Sinienie i krwawienie

Opisane tutaj leczenie może prowadzić do zmniejszenia liczby płytek krwi. Płytki krwi to komórki, które biorą udział w krzepnięciu krwi.

Jeśli liczba płytek krwi jest niska, łatwiej mogą pojawiać się siniaki lub krwawienie. Pacjent może doświadczyć tak objawów jak:

- krwawienie z nosa,
- krwawienie z dziąseł,
- obfite miesiączkowanie,
- krew w moczu lub stolcu,
- drobne czerwone, brązowe lub fioletowe plamki, które mogą wyglądać jak wysypka – może to być trudne do stwierdzenia u osób z czarną lub brązową skórą.

Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod podany numer całodobowy, jeśli u pacjenta wystąpią siniaki lub krwawienie z niewyjaśnionej przyczyny. Może być konieczne podanie kroplówki w celu dostarczenia pacjentowi dodatkowych płytek krwi. Ich podanie jest nazywane transfuzją lub przetoczeniem płytek krwi.

Niskie ciśnienie krwi

Opisane tutaj leczenie może powodować niskie ciśnienie krwi. Wszelkie problemy z ciśnieniem krwi należy zgłaszać lekarzowi lub pielęgniarce. Podczas leczenia pielęgniarka będzie kontrolować ciśnienie krwi pacjentki. Należy poinformować ją o ewentualnym pojawieniu się zawrotów głowy.

Objawy grypopodobne

Podczas przyjmowania opisanego tutaj leku mogą wystąpić gorączka lub dreszcze. Jeśli tak się stanie, należy zgłosić to lekarzowi lub pielęgniarce.

Nudności

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywoływać nudności. Lekarz przepisze leki przeciwwymiotne, aby zapobiec temu objawowi lub go ograniczyć. Leki te należy przyjmować ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty. Łatwiej jest zapobiegać nudnościom niż je leczyć.

W przypadku nudności należy pić płyny małymi łykami i często spożywać niewielkie porcje jedzenia. Jeśli pacjent w dalszym ciągu odczuwa nudności lub wymiotuje częściej niż raz na 24 godziny, należy jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem. Personel medyczny udzieli porady i może przepisać inny lek przeciwwymiotny, który będzie skuteczniejszy.

Infekcje dróg moczowych

Opisane tutaj leczenie zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia infekcji dróg moczowych. W razie wystąpienia tej infekcji ważne jest, aby jak najszybciej przystąpić do jej leczenia. W przypadku zauważenia objawów infekcji dróg moczowych należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod otrzymany całodobowy numer telefonu.

Objawy infekcji dróg moczowych to między innymi:

- częstsze oddawanie moczu,
- uczucie pieczenia podczas oddawania moczu,
- krew w moczu,
- nagła konieczność oddania moczu,
- ból brzucha lub pleców,
- dreszcze,
- podwyższona temperatura.

Opisane tutaj leczenie może mieć także wpływ na nerki – patrz powyżej.

Wysoka temperatura

Opisane tutaj leczenie może wywoływać wysoką temperaturę. Jeśli temperatura przekroczy 37,5°C, należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem. Aby ją obniżyć, lekarz może zalecić przyjęcie paracetamolu. Przed wzięciem paracetamolu należy zawsze poradzić się lekarza.

Należy postępować zgodnie z wszelkimi zaleceniami zespołu onkologicznego.

Trudności z przełykaniem

Opisane tu leczenie może wywołać ból jamy ustnej lub trudności z przełykaniem. Jeśli problem ten występuje, należy zgłosić go lekarzowi lub pielęgniарce. Łatwiejsze do przełykania może być jedzenie z sosem własnym lub pieczeniowym. Niektóre rodzaje pożywienia można także blendować lub miksować.

Inne informacje

Ryzyko wystąpienia zakrzepu

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko wystąpienia zakrzepu. Należy niezwłocznie zadzwonić pod podany numer całodobowy w razie wystąpienia któregośkolwiek z poniższych objawów w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu:

- pulsujący ból lub opuchlizna nogi albo ramienia,
- miejscowe zaczerwienienie skóry – u osób o czarnej lub brązowej skórze może to być trudniejsze do stwierdzenia, ale skóra może stać się ciemniejsza,
- nagły atak duszności lub kaszlu.

Należy zadzwonić pod numer alarmowy 999, jeśli u pacjenta wystąpią poniższe objawy:

- ból w klatce piersiowej,
- trudności z oddychaniem.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może przepisać tzw. antykoagulanty. Leki te rozrzedzają krew. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą przekazać pacjentowi więcej informacji na temat zapobiegania zakrzepom i ich leczenia.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisanej tutaj terapii lub być dla pacjenta szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć lekarzowi, pielęgniarce lub farmaceucie o wszystkich substancjach, które pacjent przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach zakupionych w sklepie, aptece lub online,
- witaminach lub suplementach,
- lekach ziołowych albo terapiach uzupełniających lub homeopatycznych,
- narkotykach rekreacyjnych, takich jak marihuana.

Szczepienia

Lekarze zazwyczaj zalecają, aby osoby cierpiące na nowotwór zaszczepiły się przeciwko grypie i koronawirusowi (COVID-19). Szczepienia pomagają ograniczyć ryzyko poważnej choroby w wyniku zakażenia się tymi wirusami. Szczepionki te są odpowiednie dla większości osób, w tym dla osób z osłabionym układem odpornościowym.

Jeśli układ odpornościowy jest słaby, należy unikać szczepionek żywych. Jest to spowodowane tym, że mogą one wywołać złe samopoczucie. Szczepionki żywe, takie jak szczepionka przeciwko żółtej febrze, zawierają bardzo słabą wersję choroby, przeciwko której są podawane. Ważne jest, aby poprosić lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę o poradę w kwestii szczepionek. Mogą oni wyjaśnić, czy szczepionki są dla pacjenta odpowiednie i kiedy najlepiej je przyjąć.

Antykoncepcja

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta zalecą, aby w trakcie leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest poczęcie dziecka. Leki chemioterapeutyczne mogą uszkodzić rozwijający się płód. Ważne jest, aby używać antykoncepcji zapobiegającej poczęciu dziecka. Należy zastosować się do zaleceń dotyczących:

- rodzaju antykoncepcji,
- okresu po zakończeniu leczenia, przez który należy kontynuować stosowanie antykoncepcji.

Karmienie piersią

Zaleca się nie karmić piersią podczas opisanego tutaj leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Płodność

Niektóre leki przeciwnowotworowe mogą wpływać na możliwość zajścia w ciążę lub zapłodnienia. W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować personel medyczny, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy okazać im kartę ostrzegawczą pacjenta. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego lub zespołu onkologicznego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeżeli pacjent ma wizytę u stomatologa lub optyka, powinien zawsze poinformować na niej o leczeniu przeciwnowotworowym. Przed wizytą u stomatologa należy zasięgnąć porady prowadzącego zespołu onkologicznego.

Nasze materiały

Bibliografia

Na stronie [elektronicznego Kompendium Leków](#) (electronic Medicines Compendium, [eMC](#)) można pobrać ulotkę informacyjną dla pacjentów (Patient Information Leaflet, PIL), aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje. Ulotka ta wymienia wszystkie znane skutki uboczne.

Redakcja

Nasza broszura informacyjna została napisana, przejrzana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Jej treść skonsultowano również ze specjalistami w dziedzinie medycyny oraz osobami chorymi na nowotwory.

Organizacja Macmillan Cancer Support zapłaciła za przetłumaczenie tych informacji na język polski przez firmę tłumaczeniową.

Naszym informacjom na temat nowotworów przyznano znak jakości [PIF TICK](#). Został on stworzony przez Patient Information Forum i gwarantuje, że spełniliśmy 10 kryteriów tej organizacji w zakresie wiarygodności prezentowanych informacji na temat zdrowia.

Używany przez nas język

Chcemy, aby wszyscy chorzy na nowotwór czuli, że nasze informacje pisane są specjalnie dla nich. Staramy się, by były one jak najbardziej jasne i przejrzyste.

Aby to osiągnąć:

- używamy prostego języka,
- wyjaśniamy terminy medyczne,
- używamy krótkich zdań,
- używamy ilustracji w celu wyjaśnienia tekstu,
- przedstawiamy informacje w jasny sposób,
- upewniamy się, że wszystkie kwestie są zrozumiałe.

Używamy języka inkluzywnego dla wszystkich płci i piszemy w nieformalnym stylu, aby nikt nie czuł się wykluczony. Kiedy jest to uzasadnione klinicznie, stosujemy wyrazy „mężczyźni” i „kobiety” albo „mężczyzna” i „kobieta”. Robimy to na przykład, wymieniając pewne części ciała lub wspominając statystyki dotyczące występowania chorób.

Patient Information Forum

Nasze informacje dotyczące nowotworów otrzymały znak jakości PIF TICK.

Oznacza to, że są łatwe w użyciu, aktualne i oparte na najnowszych dowodach naukowych.

Więcej informacji o tym, jak opracowujemy nasze materiały, można znaleźć tutaj.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjenta

Jeśli ktoś ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami ludzie mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład jeśli ktoś pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i można nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować w języku dzwoniącego poradę dotyczącą takiej sytuacji. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w swoim języku ojczystym

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer 0808 808 00 00 i porozmawiać z nami w swoim języku ojczystym za pośrednictwem tłumacza. Można porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

Ostatnia redakcja tekstu: 1.07.2023

Następna zaplanowana redakcja tekstu: 01.07.2025

© Macmillan Cancer Support 2023 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne, jednak nie można zakładać, że odzwierciedlają one obecny stan badań medycznych, który nieustannie ulega zmianom. Osoby, które martwią się swoim stanem zdrowia, powinny skonsultować się z lekarzem. Organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wynikające z nieścisłości podanych tutaj informacji lub informacji pochodzących od osób trzecich, takich jak informacje przedstawione w witrynach internetowych, do których podajemy łącza.